

Luksemburg, 21 czerwca 2022 r.
(OR. en)

10514/22

AELE 31
EEE 33
N 48
ISL 23
FL 23
AND 3
MC 3
SM 3
FEROE 10
MI 499

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	10062/1/22 REV 1 AELE 30 EEE 32 N 44 ISL 22 FL 22 AND 2 MC 2 SM 2 MI 463
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie jednolitego rozszerzonego rynku wewnętrznego oraz stosunków UE z krajami Europy Zachodniej niebędącymi członkami UE oraz z Wyspami Owczymi

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie jednolitego rozszerzonego rynku wewnętrznego oraz stosunków UE z krajami Europy Zachodniej niebędącymi członkami UE oraz z Wyspami Owczymi, w wersji przyjętej przez Radę (do Spraw Ogólnych) 21 czerwca 2022 r.

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE JEDNOLITEGO ROZSZERZONEGO RYNKU WEWNĘTRZNEGO ORAZ STOSUNKÓW UE Z KRAJAMI EUROPY ZACHODNIEJ NIEBĘDĄCYMI CZŁONKAMI UE ORAZ Z WYSPAMI OWCZYMAMI

1. Zgodnie ze swoimi konkluzjami z 11 grudnia 2018 r. Rada oceniła ogólny stan stosunków UE z następującymi krajami Europy Zachodniej, które nie są członkami UE: Republiką Islandii, Księstwem Liechtensteinu, Królestwem Norwegii, Księstwem Andory, Księstwem Monako i Republiką San Marino. Rada oceniła również stan stosunków UE z Wyspami Owczymi, które są krajem samorządowym Królestwa Danii i do których nie mają zastosowania Traktaty.
2. W nawiązaniu do swoich konkluzji z 19 lutego 2019 r. Rada powróci do kwestii ogólnego stanu stosunków UE z Konfederacją Szwajcarską.
3. Rada ponownie oceni stan tych stosunków za dwa lata, stosownie do sytuacji.

ZACHODNIOEUROPEJSCY SASIEDZI UNII EUROPEJSKIEJ

4. Kraje Europy Zachodniej, które nie są członkami UE, są najbliższymi partnerami UE w budowaniu silniejszej, bezpieczniejszej, bardziej ekologicznej i konkurencyjnej oraz dostatniej Europy. Rada podkreśla wagę i znaczenie, jakie UE przywiązuje do stosunków z wszystkimi tymi szczególnymi, podobnie myślącymi partnerami, którzy są silnie zintegrowani z UE. Nasza wieloletnia współpraca opiera się na wspólnych podstawowych wartościach i interesach, a jej podstawą są wspólne dziedzictwo i historia, jak również silne więzy kulturowe i geograficzne.
5. Rada dostrzega znaczenie jednolitej postawy wobec niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojskowej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Wyraża uznanie dla faktu, że Islandia, Liechtenstein i Norwegia przyłączyły się do unijnych oświadczeń i środków ograniczających skierowanych przeciwko Federacji Rosyjskiej. Rada z zadowoleniem przyjmuje decyzje podjęte przez Andorę, Monako, San Marino i Wyspy Owcze o wdrożeniu równoważnych środków ograniczających. Docenia też inne działania zgodne z działaniami UE i jej państw członkowskich, podjęte w celu przeciwstawienia się wojskowej agresji ze strony Federacji Rosyjskiej, w tym na forach wielostronnych.

6. Integracja gospodarcza w ramach rozszerzonego rynku wewnętrznego UE łączy nas jeszcze bardziej i określa ramy współzależności naszego przyszłego dobrobytu i konkurencyjności. W ciągu ostatnich czterech lat nasze bliskie stosunki zostały dodatkowo zacieśnione dzięki szeregowi inicjatyw w wielu obszarach strategicznych.
7. Rada powtarza, że siła naszej gospodarczej integracji zależy od pełnego poszanowania czterech swobód rynku wewnętrznego. Dlatego też obowiązkiem wszystkich państw, które już uczestniczą lub pragną zwiększyć stopień swego udziału w rozszerzonym rynku wewnętrznym, jest zapewnienie jego integralności i jednolitości, a także pełne poszanowanie równości praw i obowiązków zarówno dla obywateli, jak i dla przedsiębiorstw.
8. Kryzys związany z COVID-19 dobitnie pokazał, że należy działać w jedno i razem stawiać czoła wspólnym wyzwaniom; ujawnił również korzyści wynikające z takiego podejścia. System unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID, wykorzystywany przez państwa EOG–EFTA, a po przyjęciu decyzji o równoważności – przez Andorę, Monako i San Marino, a także Wyspy Owcze z powodzeniem ułatwił podróże transgraniczne. Wysoki stopień integracji w ramach Porozumienia EOG zapewnia nam doskonałe narzędzia umożliwiające stawianie czoła tym wyzwaniom wraz z państwami EOG–EFTA. Kolejne wyzwania spowodowane pandemią wymagają sprawnie funkcjonującego rynku wewnętrznego, w tym jednolitego rynku cyfrowego, oraz dużych inwestycji w kluczowe sektory przemysłu, które będą miały zasadnicze znaczenie dla utrzymania ożywienia gospodarczego. W przypadku Andory, Monako i San Marino kryzys związany z COVID-19 uwypuklił potrzebę dalszej integracji. Rada z zadowoleniem przyjmuje udział Andory, Monako i San Marino w pracach unijnego Komitetu ds. Bezpieczeństwa Zdrowia i popiera udział w umowach dotyczących wspólnego udzielania zamówień służących zapewnieniu medycznych środków przeciwdziałania w przypadku poważnych transgranicznych zagrożeń dla zdrowia.

9. Rada jest w pełni zaangażowana na rzecz zintensyfikowania globalnych wysiłków na rzecz walki ze zmianą klimatu, kontynuowania transformacji w kierunku zrównoważonej energii, efektywności energetycznej i zrównoważonej mobilności oraz chronienia bioróżnorodności i środowiska ogółem. Bardzo ważne są stała ścisła współpraca między UE a państwami EOG–EFTA w tych kwestiach, a także dotyczący tych kwestii pogłębiony dialog z Andorą, Monako i San Marino.
10. Rada odnotowuje doskonałą współpracę w obszarach działań zewnętrznych UE, takich jak wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (WPZiB), pomoc rozwojowa, demokracja, prawa człowieka i praworządność, i podkreśla znaczenie bliskiego i systematycznego dialogu politycznego. Rada wyraża głębokie uznanie dla dołączania jej najbliższych zachodnioeuropejskich partnerów niebędących członkami UE do unijnych instrumentów i stanowisk w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, czego przykładem było ostatnio zdecydowane poparcie dla stanowisk UE na szczeblu wielostronnym, oraz dla dołączenia tych partnerów do środków ograniczających stosowanych od 24 lutego 2022 r. w związku z wojskową agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Rada wyraża nadzieję, że partnerzy ci będą nadal zdecydowanie dołączać do oświadczeń i stosować się do środków ograniczających w dziedzinie WPZiB, gdyż ma to kluczowe znaczenie dla europejskiej jedności i globalnego bezpieczeństwa.
11. Rada podkreśla potrzebę kontynuowania i zacieśnienia współpracy na forach międzynarodowych między UE a jej zachodnioeuropejskimi partnerami niebędącymi członkami UE na rzecz dalszego umacniania wielostronnego światowego ładu opartego na zasadach oraz współpracy w zakresie wspólnych kwestii priorytetowych, w tym praw człowieka, równości płci, pokoju i bezpieczeństwa oraz walki ze zmianą klimatu.
12. Ze względu na swoją bliskość geograficzną i polityczną UE i jej zachodnioeuropejscy sąsiedzi niebędący członkami UE stoją w obliczu wspólnych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i są od siebie zależni, jeśli chodzi o zapewnienie stabilności na szczeblu krajowym i regionalnym. W tym kontekście podkreślamy znaczenie bezpieczeństwa energetycznego, a także współpracy i wzajemnego wsparcia w dziedzinie bezpieczeństwa dostaw energii, które stanowi szczególnie adekwatny przykład wzajemnych zależności w ramach EOG. Rada z dużym zadowoleniem przyjmuje współpracę UE z Islandią, Liechtensteinem i Norwegią w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych i zachęca ESDZ i Komisję, by zbadały możliwości w tym zakresie w odniesieniu do Andory, Monako i San Marino.

13. Rada przyjmuje do wiadomości jednostronne działania podjęte przez niektóre strony oraz wynikające stąd wyzwania związane z wspólnym zarządzaniem zasobami ryb w północno-wschodnim Atlantyku. Utrzymanie istotnych korzyści gospodarczych, jakie przynoszą te zasoby, oraz unikanie nadmiernej eksploatacji i kolejnych spadków ich liczebności pilnie wymaga uzgodnienia kompleksowych i sprawiedliwych systemów zarządzania, przy udziale wszystkich stron odpowiedzialnych za zarządzanie tymi zasobami, w tym Norwegii, Islandii i Wysp Owczych.

REPUBLIKA ISLANDII

14. Rada docenia ścisłą współpracę z Islandią w dziedzinach takich jak badania, innowacje, energia, środowisko i polityka dotycząca zmiany klimatu, polityka zagraniczna, prawa człowieka, równość płci, a także wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne. Rada z zadowoleniem przyjmuje udany udział Islandii w podejmowanych przez UE działaniach związanych ze szczepieniem przeciwko COVID. Jest gotowa zacieśniać tę współpracę we wszystkich obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Islandia jest ważnym wiarygodnym partnerem o podobnych poglądach. UE z zadowoleniem przyjmuje wysoki poziom dostosowania przepisów Islandii do unijnej WPZiB, a także współpracę z Islandią na forach międzynarodowych.
15. Porozumienie EOG pozostaje fundamentem naszych stosunków. W tym względzie UE pragnie wyrazić uznanie dla podejmowanych przez Islandię wysiłków na rzecz zwiększenia znaczenia Porozumienia EOG, w tym z myślą o zmniejszeniu braków w transpozycji jego postanowień.
16. Rada z zadowoleniem przyjmuje udaną współpracę z Islandią w zakresie stosowania i wdrażania prawnego dorobku Schengen i przepisów stanowiących jego rozwinięcie i zachęca Islandię do zwiększenia udziału we wdrażaniu prawnego dorobku dotyczącego azylu.

17. Nowa polityka UE wobec Arktyki skupiająca się na zmianie klimatu, kwestiach środowiskowych, zrównoważonym rozwoju i współpracy międzynarodowej świadczy o tym, że Unia jest żywotnie zainteresowana budowaniem i dalszym rozwijaniem swojego istniejącego międzysektorowego zaangażowania w Arktyce. Rada zachęca Islandię do propagowania tej strategii wraz z Unią, w tym poprzez udział przedstawicieli wysokiego szczebla w odpowiednich forach. Islandia jest bliskim i wiarygodnym partnerem w kwestiach dotyczących Arktyki, dlatego też Radzie zależy na zacieśnieniu tego szczególnego partnerstwa zwłaszcza w dziedzinie badań i nauki, działań zwiększających odporność na zmiany klimatu oraz zapobiegania zanieczyszczeniom. Rada wyraża uznanie dla przewodnictwa Islandii w Radzie Arktycznej w latach 2019–2021, którego nadrzędnym tematem był zrównoważony rozwój. Z zadowoleniem przyjmuje nieustające zdecydowane poparcie Islandii dla przyznania UE statusu obserwatora w Radzie Arktycznej oraz dla udziału UE w odpowiednich forach, takich jak Zgromadzenie organizacji Arctic Circle.
18. Przywołując swoje konkluzje z grudnia 2018 r., Rada potwierdza zdecydowane poparcie dla utrzymania uzgodnionego na szczecelu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego w Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej (IWC), oraz dla wpisania waleni i innych gatunków morskich do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES). Odnotowując niedawne zachęcające sygnały ze strony Islandii w powyższych kwestiach, Rada powtarza swoje apele do tego państwa o odejście od wielorybnictwa komercyjnego, do przestrzegania uzgodnionego na szczecelu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego w IWC, i do wycofania zastrzeżeń w ramach CITES w odniesieniu do tych i innych gatunków morskich.
19. Rada z zadowoleniem przyjmuje deklarację Islandii dotyczącą ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zachęca do poczynienia postępów w realizacji zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego. Z myślą o transformacji ekologicznej UE ma nadzieję na zacieśnienie współpracy z Islandią i na wymianę wiedzy fachowej w zakresie energii odnawialnej oraz bezpiecznych i zrównoważonych technologii niskoemisyjnych, w tym wodoru oraz wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. Rada odnotowuje, że podczas 26. Konferencji Stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu (COP 26) w listopadzie 2021 r. Islandia podjęła globalne zobowiązanie dotyczące redukcji emisji metanu.

KSIĘSTWO LIECHTENSTEINU

20. Stosunki między UE a Liechtensteinem są bardzo dobre i dynamiczne, a od 2018 r. jeszcze bardziej intensywne i zróżnicowane. Rada docenia nieustanną doskonałą współpracę z Liechtensteinem w dziedzinach objętych Porozumieniem EOG oraz układem z Schengen i porozumieniem dotyczącym dorobku dublińskiego, a także w innych obszarach. Rada z zadowoleniem przyjmuje wysokie i wiarygodne wskaźniki transpozycji osiągnęte przez Liechtenstein w ramach EOG i docenia w szczególności wysiłki podejmowane, aby razem stawić czoła wspólnym wyzwaniom, takim jak transformacja cyfrowa, zmiana klimatu i ożywienie gospodarcze po pandemii COVID-19. Uważa, że warto nadal omawiać z Liechtensteinem najlepsze praktyki w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak uregulowania dotyczące łańcuchów bloków.
21. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że współpraca między UE a Liechtensteinem w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych zwiększyła się od 2011 r., gdy Liechtenstein dołączył do strefy Schengen i zaczął uczestniczyć w systemie regulowanym dorobkiem dublińskim. W tym względzie Rada zachęca Liechtenstein, by nadal brał udział w procesie relokacji osób ubiegających się o azyl.
22. Rada oczekuje dalszego pogłębienia konstruktywnej współpracy UE z Liechtensteinem na forach międzynarodowych, zwłaszcza w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, Rady Europy i OBWE, w szczególności w takich dziedzinach, jak prawa człowieka, międzynarodowy wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych, multilateralizm i zaangażowanie młodzieży.
23. Rada z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie na rzecz porozumienia paryskiego i celów dotyczących osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r. Rada odnotowuje, że podczas COP 26 w listopadzie 2021 r. Liechtenstein podjął globalne zobowiązanie dotyczące redukcji emisji metanu. Całościowe podejście Liechtensteinu do zrównoważoności jest dobrze dostosowane do Europejskiego Zielonego Ładu.

24. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jako jedno z pierwszych państw, które przyjęły wspólny standard do wymiany informacji (CRS) – od września 2017 r. Liechtenstein uczestniczy w automatycznej wymianie informacji podatkowych. W ostatnich latach przyczyniło się to do ogromnych całościowych zmian w zakresie przejrzystości podatkowej.
25. Rada z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną, przejrzystą i otwartą współpracę z Liechtensteinem, której celem jest zapewnienie stosowania zasad i wszystkich kryteriów unijnego kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej. W tym względzie z zadowoleniem przyjmuje wprowadzone ramy prawne dotyczące przejrzystości i wymiany informacji do celów podatkowych, które podczas Globalnego Forum OECD uznano za w dużej mierze zgodne ze standardami OECD w zakresie wymiany informacji na żądanie. W listopadzie 2021 r. Globalne Forum potwierdziło również, że Liechtenstein w pełni wprowadził ramy prawne dotyczące automatycznej wymiany informacji finansowych.

KRÓLESTWO NORWEGII

26. Norwegia jest bliskim, wiarygodnym i wieloletnim partnerem UE. UE i Norwegia współpracują w podejmowaniu wielu wspólnych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, transformacja ekologiczna, pandemia COVID-19, migracja, a także ochrona naszych obywateli. W ciągu ostatnich czterech lat ogólne stosunki nadal były doskonałe. UE wyraża uznanie dla Norwegii za konstruktywną rolę na forum RB ONZ i za zaangażowanie na rzecz pokoju i bezpieczeństwa.

27. Rada z aprobatą przyjmuje stałą, bliską współpracę z Norwegią w obszarach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), którą zacieśniło jeszcze nawiązanie w marcu 2021 r. usystematyzowanego dialogu między UE a Norwegią na temat bezpieczeństwa i obrony. Na przestrzeni lat Norwegia wniosła widoczny wkład w WPBiO, w tym poprzez udział w wielu misjach kierowanych przez UE, a ostatnio także udział w prowadzonym w ramach PESCO projekcie dotyczącym mobilności wojskowej. To bliskie partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony znalazło też odzwierciedlenie w unijnym Strategicznym Kompasie, który został przyjęty w marcu 2022 r. i który zawiera jasno określony cel UE dotyczący dalszego pogłębiania tych relacji. Współpraca między UE a Norwegią opiera się na wspólnych wartościach, zwłaszcza poszanowaniu praw człowieka i zasad demokratycznych, i obejmuje mediację, budowanie pokoju i międzynarodowy program na rzecz rozwoju.
28. UE i Norwegię łączy silne poczucie odpowiedzialności wobec naszych obywateli, naszego środowiska naturalnego i naszych przyszłych pokoleń. Rada z zadowoleniem przyjmuje wyraźną wolę Norwegii, by przyczyniać się do wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu, nadal stanowić siłę napędową międzynarodowej współpracy w dziedzinie klimatu oraz współpracować z UE na rzecz wypełnienia zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego. Rada odnotowuje, że podczas COP 26 w listopadzie 2021 r. Norwegia podjęła globalne zobowiązanie dotyczące redukcji emisji metanu. Rada odnotowuje również cele rządu Norwegii w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym.
29. Norwegia pozostaje jednym z kluczowych dostawców ropy naftowej i gazu dla UE, jest jednak także bliskim partnerem w rozwijaniu innych źródeł energii. Nasza ścisła współpraca nadal ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego UE i dla celów unii energetycznej. Jest też fundamentem obopólnie korzystnych relacji między UE a Norwegią, zwłaszcza w obecnej sytuacji geopolitycznej wywołanej rosyjską agresją wojskową na Ukrainę.

30. Rada przyjmuje z satysfakcją strategię arktyczną Norwegii z 2020 r., która określa wizję Norwegii dotyczącą pokojowej, innowacyjnej i zrównoważonej Dalekiej Północy i której podstawą są instytucje regionalne. W szczególności Rada z zadowoleniem przyjmuje stałe wsparcie Norwegii dla zaangażowania UE w Arktyce, w tym w kontekście forum zainteresowanych stron w Arktyce, i dla uzyskania przez UE statusu obserwatora w Radzie Arktycznej. UE i Norwegia są również kluczowymi partnerami w rozwiązywaniu kwestii związanych z oceanami, zarówno na szczeblu globalnym, jak i regionalnym.
31. Rada uznaje znaczenie Norwegii jako jednego z głównych partnerów handlowych UE i przypomina, że ma nadzieję na regularny przegląd porozumienia między Norwegią a UE służącego wymianie dodatkowych preferencji w handlu podstawowymi produktami rolnymi. Rada wyraża żal z powodu braku postępu i ponownie zwraca się do Norwegii o aktywne zaangażowanie, na zasadzie priorytetu i bezzwłocznie, w konstruktywny proces negocjacji w sprawie liberalizacji handlu przetworzonymi produktami rolnymi w ramach art. 2 ust. 2 i art. 6 protokołu 3 do Porozumienia EOG. Rada przypomina też o swoim apelu o wznowienie negocjacji w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych, która jest istotnym elementem międzynarodowego handlu produktami rolnymi i środkami spożywczymi.
32. W odpowiedzi na wyzwania związane ze wspólnym zarządzaniem zasobami ryb w północno-wschodnim Atlantyku Rada potwierdza, że jest gotowa wypracować dwustronne i wielostronne porozumienia, które zapewnią odpowiedzialne i zrównoważone zarządzanie połowami tych kluczowych zasobów. Rada wyraża również zaniepokojenie jednostronną decyzją dotyczącą zaplanowanego od 1 października zakazu połowu włokiem rozprzowym.

33. Rada potwierdza zdecydowane poparcie dla utrzymania uzgodnionego na szczeblu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego na forum Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej (IWC), oraz dla wpisania waleni i innych gatunków morskich do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES). W związku z tym wzywa Norwegię do zaprzestania wydawania kwot na połowy wielorybów, przestrzegania uzgodnionego na szczeblu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego na forum IWC, oraz do wycofania zastrzeżeń w ramach CITES w odniesieniu do tych i innych gatunków morskich.

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

34. Rada odnotowuje, że Porozumienie EOG nadal funkcjonuje w zadowalający sposób mimo wyzwań związanych z pandemią COVID-19. Rada z zadowoleniem przyjmuje włączenie w ciągu ostatnich czterech lat do Porozumienia EOG kilku bardzo istotnych aktów prawnych, np. dyrektywy w sprawie wyrobów tytoniowych, trzeciego i czwartego pakietu kolejowego, aktów ustanawiających Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) i Europejski kodeks łączności elektronicznej, przepisów dotyczących unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID, rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku oraz dyrektywy w sprawie odpadów. Rada wzywa do zwiększenia wysiłków w celu szybkiego wdrożenia niewdrożonych jeszcze aktów prawnych, takich jak pakiet dotyczący inspekcji statku, dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych, przepisy w dziedzinie bezpieczeństwa lotniczego i w dziedzinie energii.
35. Pomimo wszelkich wysiłków liczba unijnych aktów, które nie zostały jeszcze włączone do Porozumienia EOG, jest nadal wysoka. W tym względzie Rada powtarza, że zasada jednolitości i zasada pewności prawa gwarantują wydajność, trwałość, a w efekcie końcowym wiarygodność rynku wewnętrznego, dlatego wszystkie strony nadal muszą nadal kierować się tymi zasadami w swoich działaniach w odniesieniu do funkcjonowania Porozumienia EOG.

36. Rada z zadowoleniem przyjmuje bezwarunkowy wkład Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w zmniejszanie – za pomocą Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego – dysproporcji społecznych i gospodarczych oraz wspieranie wolnego i prężnego społeczeństwa obywatelskiego w EOG w latach 2014–2021, z myślą o korzyściach dla państw EOG–EFTA płynących z dostępu do rynku wewnętrznego. Wkład ten jest korzystny dla całego EOG. Rada ma nadzieję na szybkie porozumienie w sprawie mechanizmów finansowych na okres 2021–2027, tak by można było terminowo zapewnić wkład na rzecz wszystkich państw członkowskich będących beneficjentami.
37. Rada zaznacza, że art. 19 Porozumienia EOG przewiduje, że Umawiające się Strony powinny kontynuować wysiłki w celu osiągnięcia stopniowej liberalizacji handlu produktami rolnymi oraz że w tym celu powinny co dwa lata przeprowadzać przeglądy warunków handlu produktami rolnymi, z myślą o przeanalizowaniu ewentualnych ustępstw.
38. Jeżeli chodzi o wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE, Rada podkreśla, jak istotne jest utrzymanie Porozumienia EOG, zapewnienie dalszego sprawnego funkcjonowania jednolitego EOG oraz zachowanie integralności rynku wewnętrznego. Ścisły dialog i stała wymiana informacji między UE a państwami EOG–EFTA w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE przyczyniły się do sprawnego dostosowania.
39. UE i państwa EOG–EFTA wielokrotnie potwierdzały swoje poparcie dla Porozumienia EOG. Rada z zadowoleniem odnotowuje zwiększony nacisk na działania informacyjne skierowane do społeczeństwa oraz na działania komunikacyjne, służące podniesieniu świadomości w kwestii tego, jak ważne jest Porozumienie EOG dla zacieśniania integracji europejskiej między UE a państwami EOG–EFTA oraz dla ochrony naszych wspólnych interesów.

KSIESTWO ANDORY, KSIESTWO MONAKO I REPUBLIKA SAN MARINO

40. Rada z zadowoleniem zauważa, że w ciągu ostatnich czterech lat bardzo dobre stosunki między UE a Andorą, Monako i San Marino zacieśniły się jeszcze bardziej.
41. Rada z zadowoleniem odnotowuje postęp w negocjacjach rozpoczętych w marcu 2015 r. służących zawarciu jednego lub kilku układów o stowarzyszeniu („układ”) i z satysfakcją zauważa, że weszły już one w decydującą fazę. Ma nadzieję na dalsze znaczne postępy, zwłaszcza w kwestiach newralgicznych z politycznego punktu widzenia, tak by można było zakończyć dyskusje nad układem przed końcem 2023 r.
42. Układ ten przewiduje udział Andory, Monako i San Marino w rynku wewnętrznym UE oraz współpracę z UE w innych obszarach polityki. Rada podkreśla, że przewidywany w przyszłym układzie wysoki stopień integracji z trzema partnerami powinien opierać się m.in. na obopólnym interesie i wspólnie wyznawanych wartościach, czterech swobodach rynku wewnętrznego i odnośnych politykach horyzontalnych i wspierających, ustanowieniu równych warunków działania, dobrym zarządzaniu w kwestiach podatkowych oraz dostosowaniu do dorobku prawnego, zwłaszcza w sektorze finansowym, oraz mocnych i odpornych fundamentach instytucjonalnych. Rada powtarza, że przyszły układ powinien się opierać na utrzymaniu sprawnego funkcjonowania i jednolitości rynku wewnętrznego oraz pewności prawa, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki poszczególnych krajów, jak również ich szczególnej sytuacji, zgodnie z deklaracją odnoszącą się do art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej.

43. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w zakresie wspólnej części układu, w szczególności jeśli chodzi o ustanowienie spójnych, skutecznych i efektywnych ram instytucjonalnych. Powinny one zwłaszcza obejmować mechanizmy instytucjonalne służące konsultacji pomiędzy stronami w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania i prawidłowego wykonywania układu, zapewniać dynamiczne przejęcie dorobku prawnego UE przez te trzy kraje, zawierać przepisy przewidujące jednolite stosowanie i spójną interpretację postanowień układu oraz obejmować sprawiedliwy, efektywny i skuteczny mechanizm rozstrzygania sporów.
44. Rada z zadowoleniem przyjmuje ogólne postępy w negocjacjach dotyczących dostosowania Andory, Monako i San Marino do odnośnych przepisów dorobku prawnego. Z satysfakcją odnotowuje wzmocnienie zdolności administracyjnych i współpracy administracyjnej trzech partnerów z państwami członkowskimi. Proces ten należy kontynuować, by pomóc zapewnić szybkie dostosowanie do dorobku prawnego podczas negocjacji i po ich zakończeniu, a także solidny nadzór i wdrażanie zgodnie ze standardami UE, w szczególności w dziedzinie usług finansowych. W tym względzie Rada zachęca Komisję do szybkich prac nad możliwymi sposobami dalszego prowadzenia nadzoru nad usługami finansowymi, z myślą o wypracowaniu rozwiązania, które zadowoli wszystkie strony.
45. Priorytetem UE jest przyspieszenie tempa negocjacji i szybkie rozwiązanie kwestii newralgicznych z politycznego punktu widzenia związanych z czterema swobodami, po to by zbliżyć się do zakończenia negocjacji, których wynikiem w miarę możliwości będzie wypracowanie przed końcem 2023 r. pojedynczego układu obejmującego – dla każdego z trzech krajów – protokoły i załączniki w odniesieniu do dorobku prawnego. Rada zachęca wszystkie strony, by aktywnie kontynuowały wysiłki w tym kierunku. Niezbędnym krokiem w tym względzie jest opracowanie planu działania na okres do 2023 r.

46. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że udało się znaleźć obopólnie korzystne rozwiązanie, jeśli chodzi o okres przejściowy dla sektora tytoniowego w Andorze. Kładzie nacisk na potrzebę szybkiego zaangażowania się w dyskusje z trzema partnerami dotyczące innych kwestii politycznych. Podkreśla, że wyjątki od zasad jednolitego rynku muszą być uzasadnione i proporcjonalne pod względem zakresu i czasu obowiązywania. Przypomina o znaczeniu poszanowania zasady swobodnego przepływu osób w ramach jednolitego rynku oraz dostosowania przepisów i praktyk dotyczących prawa pracy i zabezpieczenia społecznego obowiązujących w Andorze, Monako i San Marino do standardów unijnych i międzynarodowych. W dostosowaniu tych przepisów pomogłoby również przystąpienie do Międzynarodowej Organizacji Pracy.
47. Rada odnotowuje wysiłki komunikacyjne podejmowane przez Andorę, Monako i San Marino w odniesieniu do układu, w szczególności działania podejmowane przez rząd Andory, by informować społeczeństwo o wynikach negocjacji i zasięgać jego opinii w tym względzie, i zachęca wszystkich partnerów do kontynuowania tych wysiłków, gdyż są one jednym z ważnych czynników powodzenia tych negocjacji w ich ostatniej fazie.
48. Jeśli chodzi o politykę zagraniczną, Rada z zadowoleniem przyjmuje stałą współpracę z tymi partnerami o podobnych poglądach na forach międzynarodowych, w szczególności w ramach ONZ, w tym poprzez bliskie kontakty, przyłączanie się do stanowisk i oświadczeń UE oraz wdrażanie równoważnych środków ograniczających, co uwypukliła w szczególności postawa wobec niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej agresji wojskowej Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy. Rada popiera dalsze zacieśnienie współpracy poprzez ustanowienie ram dwustronnych dialogów politycznych na temat polityki zagranicznej z każdym z trzech krajów oraz poprzez ustrukturyzowany i systematyczny proces ich dostosowania się do UE w kwestiach WPZiB. Współpracę tę należy jeszcze skonsolidować i wzmocnić, zwłaszcza poprzez włączenie Andory, Monako i San Marino do grupy krajów, które są systematycznie zapraszane do formalnego dołączania do oświadczeń z zakresu WPZiB składanych przez Wysokiego Przedstawiciela w imieniu UE oraz do unijnych środków ograniczających.

49. Rada z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną, przejrzystą i otwartą współpracę z Andorą, Monako i San Marino, której celem jest zapewnienie stosowania międzynarodowych zasad dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych i wszystkich kryteriów unijnego kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej. Rada z zadowoleniem przyjmuje też działania prowadzone obecnie przez Andorę, Monako i San Marino w celu dostosowania ich przepisów i praktyk podatkowych do standardów unijnych i międzynarodowych. Podkreśla potrzebę pełnego dostosowania do unijnych standardów, by uniknąć tworzenia luk w ramach jednolitego rynku.
50. Rada z satysfakcją odnotowuje, że w 2020 r. Andora przystąpiła do Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Rozwoju Rady Europy, dzięki czemu uzyskała od tego banku dwie pożyczki, które przyczyniły się do realizacji celu tego kraju, jakim jest dywersyfikacja jego gospodarki w perspektywie średnio- i długoterminowej. Rozpatrywany jest również wniosek Andory o uznanie jej przez Europejski Bank Inwestycyjny za kraj operacyjny, a odpowiedź spodziewana jest wkrótce.
51. Rada jest również zdania, że należałoby wzmocnić współpracę w dziedzinie transformacji cyfrowej i ekologicznej, gdyż są to priorytety, które dzielą także Andora, Monako i San Marino. Co się tyczy ochrony oceanów, Rada wyraża uznanie dla Monako za jego udział w koalicji o wysokim poziomie ambicji na rzecz bioróżnorodności na obszarach poza jurysdykcją krajową. Rada z zadowoleniem przyjmuje włączenie San Marino w strategię UE na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego (EUSAIR) i oczekuje wzmocnionej współpracy w tych ramach.
52. Rada zachęca wszystkie zainteresowane strony, by prowadziły więcej kampanii informacyjnych, tak by zwiększać świadomość o wzajemnej potencjalnej kluczowej roli tych relacji w osiągnięciu większej zbieżności stanowisk na forum organizacji międzynarodowych, wspieraniu dywersyfikacji gospodarki oraz czynieniu postępów w integracji gospodarczej między UE a Andorą, Monako i San Marino.

WYSPY OWCZE

53. Rada jest zdania, że strategiczne położenie Wysp Owczych na północnym Atlantyku oznacza, że są one dla UE istotnym partnerem w odniesieniu do licznych unijnych polityk, w tym w odniesieniu do polityki UE wobec Arktyki. Rada ceni sobie istniejącą współpracę z Wyspami Owczymi w dziedzinach takich jak handel, akwakultura, badania, innowacje oraz kwestie arktyczne i północnoatlantyckie, w ramach zakresu kompetencji stron.
54. Rada z zadowoleniem przyjmuje podpisanie umowy o uczestnictwie Wysp Owczych w programach unijnych oraz o stowarzyszeniu Wysp Owczych z programem „Horyzont Europa”. Rada kładzie nacisk na transformację ekologiczną na Wyspach Owczych i na projekty dotyczące rozwijania zrównoważonych źródeł energii oraz z zadowoleniem przyjęłaby dalszą współpracę z UE w tym obszarze.
-